

ỤZỌ QHỤ AHỤ NKE DỊ KWA NDU

Ndi-Hibru 10:1-39.

IHEÒMỤMỤ 441

Nke Ndi okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “Nka bu ọgbugba-ndu nke Mu na ha gāgba mgbe ubochi ahu gasiri, ka Onye-nwe-ayi kwuru; M'gētiye iwum n'obi-ha, ọ bu kwa n'uche-ha ka M'gēdekwasị ha dika n'akwukwọ; mgbe ahu Ọ si, M'gagh-echeta kwa nmehie nile ha na nmebi-iwu ha ọzọ ma-ọli” (Ndi-Hibru 10:16, 17).

Onyinyo

“N’ihi na iwu ahu, ebe o nwere náni onyinyo nke ezi ihe ahu nile gaje ibia, ...” (Ndi-Hibru 10:1).

Ọ dighị ekwu na Iwu ahụ bụ onyinyo, kama ọ naekwu na o nwere onyinyo. Gịnị bụ onyinyo ahụ? Ijéozị niile ahụ nke Chineke kwadoworo nke ha gaesite na ha bjarue ya nso. Onyinyo bụ nnọọ ihe nke anyị puru ịtughari uche banyere ya ná ndu nke di ugbu a dika ihe anaapughị ijideaka, nke náagbanwe kwa n’udi ya. Na nkà asusu, ọ naebukari ihe ahụ di mkpà nke eji mara ya, na ọ bụ ihe náaputachaghị ihè nkeoma, ihe anaapughị ijide, nke naagbanwe n’udi ya, ma naagabiga kwa. Nke ahụ bụ nnọọ ihe onye ahụ dere akwukwọ a bu n’obi mgbe ọ siri na Iwu nwere onyinyo di icheiche nke ezi ihe ahụ niile nke gaje ibia, ma ọ bughị ezi oyiya nke ihe ahụ niile.

Ọ di oké ihe di iche n’etiti oyiya na onyinyo. Iwu ahụ bụ onyinyo ma Jisọs Kraist bụ oyiya. Ọ bụ oyiya zuruokè nke Udi Chineke. Ọ bughị náání na Iwu a nwere onyinyo di icheiche n’uzọ di otú a, kama ndinchuàjà bụ kwa onyinyo di icheiche, dika mmadu puru ikwu.

“Ndi-nchu-àjà ndi nekpe ekpere nime ihe-nnómi na onyinyo nke ebe di n’elu-igwe, dika Chineke duworo Moses ọdú mgbe ọ gaje imazu ulo-ikwu ahu:...” (Ndi-Hibru 8:5).

Ya mere ndinchuàjà n’onweha nọ kwa dika onyinyo di icheiche. Àjà ahụ niile ka achuwokwara otutu ugbo n’ihi na ha bụ ihe agaagbanwe agbanwe.

“N’ihi na ma ọ digh otú a, agagh-echébiwori ha n’iru Chineke, n’ihi na ndi nekpe ekpere, ebe emeworo ha ka ha di ọcha otú mgbe ha agagh-enwe akọ-na-uche ọ bula nke nmehie di iche iche ọzọ?” (Ndi-Hibru 10:2).

Ọ dighị usoro ọ bula nke mmadu nke apuru iji mee ka akonauche di ọcha. Chineke naachọ ka mmadu nwee akonauche nke náadiaghị asu ngongo n’ebe ya na mmadu nọ. Nchéputa nke mmadu apughị iwepu amamikpé ahụ nke náadi n’akonauche.

“Ma nime àjà ndi a ncheta nke nmehie di kwà arọ.

“N’ihi na ọbara nke oké-ehi na nke ewu apugh iwepu nmehie” (Ndi-Hibru 10:3, 4).

Ọbara nke okéehi na nke ewu agaghị ezu iwepu nmehie.

Ọ dighị mgbe ezubere na òfùfè nke Uloikwu a, na otutu usoro ya niile, gaabụ ihe gaewere isi onodu na ihe kachasi mkpà nke okpukpé ha. Onyenweanyi lereanya na ọ gaabụ ihe náanochi anya eziokwu nke ihe nke imemmuo ahụ nke di n’okpuru ha, na eziokwu ahụ nke ihe nke imemmuo nke ha naatua.

Qhụ maobu Enweghi Qhụ

Abraham huru mkpà ọ di tupu enye Iwu ahụ. Jisọs siri “Abraham nuriri onu ihu ubochim.” Gini ka nke ahụ putara? Abraham nuririonu n’oge nke oké Ozioma ahụ dika emere ka o buru uzọ detu ya ire mgbe oge akáerughị. Ndikom niile ahụ bụ ndi dike nke Chineke huru ya. Moses, mgbe ọ bjaruru Chineke nso n’elu Ugwu ahụ mgbe enyere ya Iwu ahụ, huru gafee ihe ndi ahụ niile, bụ kwa ihe ọ náagaghị iputara ndi Israel -- eziomume na ndu a, idinsọ na igaije n’izuokè n’iru Onyenweanyi nke ewezuga ya ihe ndia bụ ihe efu.

Ma na nke ahụ bụ ebe ndi Israel dara: ha weere onyinyo ahụ wee mee ka ọ buru ihe ahụ apuru ijideaka. Náání ihe di ha mkpà karisja bụ imezu ukpuru ahụ, igbaso omume ya niile, iji jidesie òfùfè ahụ ike.

Anyị nwere mmadụ ndị naeme otù ihe ahụ taa. Ndiokpukpé Abalị Asaa (Seventh Day Adventists) naeme otù ihe ahụ nke ndị Israel mere; ha naewere onyinyo ahụ ma náagbalị ime ka ọ ghọọ ihe nwe onyinyo ahụ n'onweya. Otú a ka ọ dị kwa n'ebe ọtụtụ okpukpé ndịozoọ dī icheiche dī. Ndi ahụ bụ Nzuko Kraist náání n'aha adabawo n'otù ụdị ọnọdụ ahụ ebe ihe niile ha naagbasosike bụ ọfufè ha, bụ usoro ahụ ha si efè ya. Ọ bụrụ na ọ bughị ọfufè nke nzuko ọ bụrụ usoro nchikọta nke nzuko ahụ -- otù kọmitii ha, otù ndị nzuko dī n'aka, ndiokenye ha, ndiozi ha, usoro ememe ha niile, àtùmààtù ha banyere otù agaesi nweta ego na otù agaesi emefu ya.

Ihe mbụ na ihe kachasi mkpà bụ ka mmadụ weda onweya ala n'iru Onyenweanyi wee choọ Ya tutu rue mgbe ọ gaenweta mnwaputa nke bụ ezie; mgbe ahụ ọ bughị ihe dī óké mkpà ma onye ahụ ọ gaesonye ná nzuko nke anyị maobu ná nzuko ọ bula ozọ. Ọ bụ onyeotù nke Nzuko Kraist, ọ bụ kwa ihe náadighi mkpà ma ọ bụ onyeotù Apostolic Faith ma ọ bụ na ọ bughị.

“JEHOVA nāsi, n'ih i gini ka unu nāchurum ọtutu àjà-unu? afo ejuwom n'ajà-nsure-oku nile eji ebulu chu, na abuba umu-ehi emere ka ha ma abuba; ozọ obara óké-ehi na nke umu-aturu na nke nkpi atoghm utọ.

“Mgbe unu nābia ka ahu unu n'irum, ònye choworo nka n'aka-unu, ka unu zotọ ogigem nile?” (Aisaia 1:11, 12).

Ndinchuàjà ahụ naabá náapụ kwa na nzokwụ dī nwayọ, náeyi uwe mwuda ha, ná ejezu kwa ozi nke ha nwere kwa ubochi, ná aga n'usoro rue Ebe Nso ahụ náejide kwa ihe ha ji esure ihe nsureokụ náesiisitọ, náamunye orioná niile oku, náetinye incense n'elu ebe ichuàjà nke ọlaedo ahụ, náagbanwe achicha ahụ nke dī n'elu tebụl kwaizu ubochi asaa; ma ndu ha juputara ná mmehie. Ha naanọ n'ifulu aghugho na nke nduhie, náedebeghi obuná ihe dikarisiiri ntà nke ihe niile Chineke nyere n'iwu, náejéghari nime nduhie. Ma otú ọ dī mgbe ha bjara ijéghari n'ogige niile nke Chineke, ha náaga dika ndi uche ha zuruókè na ndi nwere ezi nsopuru n'ebe Chineke na okpukpé ha dī, náeyi uwe mwuda ha na ekike ha niile. Ọ bughị iheiju anya na ihe a amasighi Onyenweanyi.

Àjà Dī Icheiche

Aja dī icheiche nke umunụ ka anaachụ site n'arọ rue n'arọ, ma n'okpuru Ọgbugbandu Ọhụ ahụ Kraist, Onye raara onweya nye náání otù ugbò nye ọra mmadụ, ghoro àjà nke náeguzo ebighiebi nye uwa niile. Ọ dīrị uwa niile, apughị imeghari ya ozọ.

Nke a bụ ebe ozọ usoro okpukpé nke ndi Katolic (Catholic) naemgide Okwu nke Chineke n'uzọ putara ihè. Otù nnokpikpé nke Trent tūputara ihe anaakpo Okwukwe nke Nzuko Katolik (Catholic) wee náekwuwputa na àjàmass bụ àjà nwere ezi ihe nime ya. Àjàmass ka anaachụ mgbe niile nime Nzuko Katolik, ubochi dum kwa nime ọtụtụ nzuko dī icheiche ka anaachụ ya. Nke ahụ bụ nnọọ iga n'iru n'ukpuru ochie nke ndi Livai nke bụ ichuàjà ahụ kwa mgbe. Ufodu nime ndi Katolik gaagwa gi na nke a abughị otú ọ dī, na àjàmass bụ náání ihe náanochi anya ihe. Ọ bụrụ na ha ekwue otú ahụ ha naagonari okwu nke Okwukwe ha nke náasi ọ bụ nke nwere ezi ihe nime ya. N'otù uzọ na n'uzọ ndiozo anyi naachoputa na ndi Katolik naaga n'iru n'usoro nke ukpuru ndi Livai n'ihe gbasara ndinchuàjà na àjà dī icheiche nke gabigaworori.

“Ma Onye ahụ, mgbe Ọ chereri otù àjà n'iru Chineke n'ih i nmehie, Ọ we nọdu n'aka-nri Chineke mgbe nile” (Ndi-Hibru 10:12).

Dika ọ dī n'ebe ahụ dī icheiche dī, otú a ka ọ dī kwa n'ebe obara ahụ dī. Dika àjà ahụ nke Jisọs churu naeguzo mgbe niile, otú a ka Obara ahụ bụ isiyei ghere oghe mgbe niile nke náasuputa n'efu n'ih i nmehie náadighi ọcha niile, nke náadighi akwusi, nke náadighi kwa ada.

Nke ahụ bụ ihe óké abụ ahụ nke William Cowper naegosiputa: “Ndi njọ, sunyere n'obara ahụ, sachapụ mmehie nile ha.” Nke ahụ bụ isiyei nke nsacha anyi n'okpuru Àgba Ọhụ nke a. Iji gosiputa nke ahụ, ha wee gaa n'iru náegbu ehi ha, ókéehi ha, ewu ha, aturu ha mgbe niile n'Agba Ochie. Ma ọ naatụaka banyere isiyei ahụ nke náeru ebighiebi. Ọ naekwu naaru niile nke anụ ndia eweere obara ha baa n'ebe nsọ ka ewepuru n'azụ obodo wee sure ha oku. Ma anyi nwere taa aru nke Kraist nke onye dere akwukwo a kwuru ihe banyere ya mgbe ọ naasi:

“N’ihi nka mgbe Ọ nābia n’uwa, Ọ si, Àjà na ihe echere n’iru Gi, I chogh ha, ma aru ka ikwadobere nyem;

Àjà-nsuresi-ọku na àjà achuru banyere nmehie, ha abugh ihe di gi ezi nma” (Ndi-Hibru 10:5, 6).

Òlee ọñụ nke gaadiworị nime ya nye Chineke ma ọbụ nye ezi onye kwereekwe ọ bụla, ma ọ bughị na ọ hụrụ site na ha óké eziokwu ahụ zuruókè nke Chineke banyere Mkpuchimmehie ahụ enyere ụwa niile, bụ nke zuruezu n’ihe niile nke dirị mmadụ niile?

“Mgbe O buru uzọ kwu, si, Àjà na ihe echere n’iru Gi na àjà-nsuresi-ọku na àjà achuru banyere nmehie, I chogh ha, ha abugh kwa ihe di Gi ezi nma (bú ihe aneche n’iru Chineke dika iwu si di);

“Mgbe ahụ ka Ọ siworo, le abiwom ime ihe I nāchọ. Ọ nēwepu nke mbu, ka O we me ka nke-abua guzo” (Ndi-Hibru 10:8, 9).

Anyị purụ ikwu si na nke mbụ ahụ bụ Ọgbugbandụ Ochie ma nke abụọ bụ Ọgbugbandụ Ọhụ, n’ihi na ọ pụtara ịzachapụ nke ochie niile na iwebata nke ọhụ iwere ọnọdụ ya. Ya mere anyị elodawo nime Jisọs Kraist Ọgbugbandụ niile nke Moses tinyere Ụlọkwuu ahụ nime ọzara, n’òzùzùókè, ha niile, nke emezukwara ebighịebi rue n’ogbọ niile nke anaapughị ịgụta ọñụ nke ebighịebi.

Akwàngbochi Ahụ

“Ya mere, umu-nnam, ebe ayi nwere nkwuwa-okwu ibà n’ebe nsọ ahu site n’ọbara Jisọs” (Ndi-Hibru 10:19).

Emere ka nke a pụọ iche site n’otú onyeisi nchụàjà naesi abà n’Ebe Nsọ ahụ kachasị ebe Nsọ Niile. Ọ ghaghị irubeisi n’òzùzùókè nye Iwu ahụ, ebe nnupụisi n’Iwu ahụ bụ ihe náetinye ndụ ya n’ihegwù. Akwụnyere atañi dī icheiche n’uwe mwùda ya ka ha wee mata ma ọ naejéozī ya n’ebe ahụ maọbụ na ọ nághị ejé. Ma ugbo a site na Jisọs, onye mere ụzọ ọhụ ahụ nke dī kwa ndụ baa n’ezi Ebe Nsọ ahụ kachasị ebe Nsọ niile, anyị purụ iwere mkwuwa okwu bīarue nso ọ bughị n’egwù.

“Bú uzọ Ọ mere ọhu nye ayi, nke di ọhu di kwa ndù, site n’ákwa-ngbochi, nke ahu bu, anu-arua-Ya” (Ndi-Hibru 10:20).

Egosirị ihe dī iche n’etiti ụzọ ọhụ ahụ nke dī kwa ndụ na ụzọ ochie ahụ nke nwụkwaraanwụ. Àjà ndi ahụ niile bụ àjà niile nwurūanwụ nke umụ anụmaanụ; ma Kraist bụ àjà nke dī ndụ. Ọ bụ ezie na Ọ bara nime ịli, ma ịli ahụ ejideghị Ya. O biliri burū àjà dī ndụ, Ọ naadi ndụ ebighiebi ịrịrọ anyi arirọ.

Edere n’Abù Ọma: “I gagh-enye onye ebere Gi ka ọ hu nbibi” (Abù Ọma 16:10). O biliri ọbuná arụ Ya ahughị mbibi ọ bụla -- àjà ahụ dī ndụ. Nke ahụ bụ ihe ahụ nke Pọl tūrūaka banyere ya mgbe o kwuru na Ndi Rom 12:1 “Che aru unu n’iru Chineke, dika àjà di ndu” bụ nke dī iche n’ebe àjà niile ahụ nwurūanwụ dī nke achurū n’okpuru Agba Ochie ahụ. Anyi aghaghị inye onweanyi otá a dīka àjà ka ewee doo anyi nsọ.

Ọ bughị ihe ijuanya na ọtụtụ nzukọ nwurūanwụ nọ n’ụwa bụ ndi rapuworo àjà ahụ dī ndụ, ndi jwokwara eziokwu mbụ ahụ nke dī mkpà nke ukwu nke bụ kwa ihe dī mkpà, iji bīarue Chineke dī ndụ nso.

Iheòmùmù ndia kwesiri ime ka anyi nwee mmasi ná Mkpuchimmehie ahụ zuruókè nke Chineke ọpụtaworo nye ụwa niile, na ha gaenye anyi ntọala ebe anyi gaeguzo n’ubochi ndia. Otú nime ihe ndi ahụ nke ndi Ọbịaraohụ náagbasọ mgba nke ukwu bụ ịdịmkpà nke Mkpuchimmehie ahụ. Nke ahụ bụ otú ihe nke kachasị mkpà nime okpukpé nke ndi Kraist. Ọ burū na Mkpuchimmehie ahụ adaa, ihe niile adawo; n’ihi na ọ bụ ya bụ náání ụzọ nke anyi nwere iji bīarue Chineke nso. Ọ bụ náání ya bụ ụzọ anyi nwere isi debe onweanyi n’onodụ, náenwe nnwaputa ahụ, ebe anyi purū isi nata iwu Ya, nata eziokwu Ya niile, ewee wulie anyi elu n’okwukwe ahụ, ewee dee iwu ya n’obi anyi ka anyi wee nwee ike idebe ha. Ọ burū na agonari Mkpuchimmehie ahụ, lefuru ya anya, maọbụ rapụ ya, mgbe ahụ anyi agaghị enwe ụzọ anyi gaesi bānye maqlị.

“Ka ayi jidesie nkwaputa nke olile-anya-ayi ike ka ọ ghara iruda n’ala; n’ihi na Onye ahụ nke kwere nkwa kwesiri ntukwasi-obi:

“Ka ayi nātugharita kwa uche n’aru ibe-ayi ikpasu ihu n’anya, na ọlu ọma di iche iche;

Ka ayi ghara kwa irapu nzukọ nke onwe-ayi, dika ufọdu nēme, kama ka ayi nādusi ndi ọzọ ọdu ike; ka ayi me kari kwa otú a, n’uzọ ra otú unu nēle ubọchi ahu anya ka ọ nabiaru nso.

N’ihi na asi na ayi were ọchichọ-obi nānọ na nmehie mgbe ayi nataworo nmazu nke ezi-okwu, àjà agāchu banyere nmehie di iche chie afọdugh ọzọ” (Ndi-Hibru 10:23-26).

Ọtụtụ mmadụ bụ ndị nwere obiabọ dika Tọmas, dī ka ha naeche na ha so n’otù ndi anaatụaka n’amaokwu ndi. Ya mere, ọbụ ihe dī mma ka anyi ghotazie nkeoma nime obi anyi ndi Pọl bu n’obi mgbe ọ naede ihe banyere isiokwu a.

Site n’ihe anyi maara banyere akụkụ ọzọ dī icheiche nke Okwu Chineke, ya na ihe anyi matara banyere mnwaputa nke ndi kwereekwe naenwe, anyi gaekpebi na Pọl naekwu n’ebe a ihe banyere otù ụdī mmehie, ọ bughị mmehie niile, kama ụdī mmehie ahụ nke ọ bụ náání akụkụ a nke Akwụkwọnsọ pụrụ iwebata.

Anyi ahụwo na nime àjà niile nke Agba Ochie ọ fọdurụ ihe ntà ka ekpuchie ụdī mmehie ọ bula site n’àjà ikpeomuma nke onye mmehie ahụ naeweta, àjà ahụ naekpuchi kwa mmehie ya ma ọ buru na o kwuru okwuughā, ghogbue kwa mmadụ, maobu zueori. Ọ fọdurụ ntakiri ka ewere àjà ahụ kpuchie ụdī mmehie niile.

Ọtụtụ naeche na n’ihi agwawo anyi na ọ buru na anyi akpachara anya mee mmehie mgbe anyi natasiworo mmazu nke eziokwu ahụ, na ọ bụ ihe anaapughị ime bụ ilaghachikwute Onyenweanyi. Ndi naedetara anyi akwukwọzi naedebata akwukwọzi n’ulọlụ anyi ọtụtụ mgbe ma náachọ imata ma ọ bụ ihe dī mfé bụ ime ka mmadụ dī ọhụ ọzọ ma ọ buru na ọ daghachiriazu mgbe ọ natasiri nnwaputa ya dī icheiche, nke ka nke, owuwummiri nke Mmụọ Nso. Apuru ime nke a n’ezie. Anyi matara nke a site n’ihe anyi nwaputaworo n’otù n’otù na kwa site n’Okwu nke Chineke. Ya mere nka a naejikota ihe ahụ nke naabataghị n’okpuru otù mmehie ndi ahụ nke amaara nkeoma.

Mgbe Pọl naasi, “Ọ buru na madu nēwere ọchichọ-obi nānọ ná nmehie”, ihe ọ naekwu bụ mmadụ ikpacharaanya naeme mmehie nime otù ụdī mmehie ahụ nke ọ naekwu ihe banyere ya n’ebe a. Site n’ihe ọ naekwu mgbe emesiri anyi naaghota ugbo a na ihe Pọl naekwu banyere ya bụ mmehie ahụ nke igonari okwukwe, nke igbakuta okwukwe ahụ azu, irapu atumaaatù niile nke mgbaputa bụ nke Chineke kwadobeworo nye mmadụ. N’ebe mmadụ dī otù ahụ nọ ọ dighi àjà ọzọ fọdurụ agaachụ banyere mmehie. Ọ juwo ezi ụzọ ahụ nke diri ya iji bjarue Chineke nso site n’igonari okwukwe ahụ. N’igonari okwukwe ahụ ọ naagonari kwa ike nke Mkpuchimmehie ahụ.

Mgbe ahụ ọ naaga kwa n’iru iweputa ihe dī iche n’etiti ụdī mmehie ahụ na ahuhụ ahụ nke anaaghaghị inye onye ahụ nke lelịworo iwu Moses. Nke ahụ bụ mmehie yiri ya.

“Kama nke fọduru bu óké olile-anya di egwù nke ikpé, ya na ọku nēre ike ike nke gaje iripia ndi nēguzogide Chineke.

“Onye ọ bula nke juworo iwu Moses gānwu anwu nēmegh ya ebere n’okwu ndi-àmà abua ma-ọbu atọ:

“Ma ahuhu ahu jọkariri njọ ra aña, bú nke agāgu na onye ahu kwesiri ka enye ya, ka unu chere, bu onye nke zoworo Ọkpara Chineke ukwu, onye guwo-kwa-ra ọbara nke ọgbugha-ndu ahu, bu nke eji do ya nsọ, n’ihe emeruru emeru, onye mewo-kwa-ra Mọ nke amara ihe-ihere?” (Ndi-Hibru 10:27-29).

Nke ahụ naakowa ụdī mmehie ahụ nke Pọl naekwuokwu banyere ya n’ebe a: náewere nledanaya náelegide ụzọ nke amara ahụ o mewo Mmụọ nke amara ahụ iheihere. Nke ahụ bụ mmehie ahụ nke Jisọs kwuruokwu banyere ya mgbe Ọ siri, “Ọzọ, onye ọ bula nke gēkwu okwu megide Nwa nke madu, agagbaghara ya: ma agagh-agbaghara onye gēkwulu Mọ Nso” (Luk 12:10). Nke a bụ nnọọ mmehie ahụ nke Onyeozu ahụ naekwu ihe banyere ya, mmehie ahụ nke anaapughị igbaghara.

Na Testament Ochie anyi nwere ebe ọgụgụ n’Akwukwọnsọ nke ya na nke a naekwu otù ihe; ahuru ya n’Ọnụ-ọgụgụ 15. Agwara anyi ihe banyere àjà ikpeomuma na ọtụtụ àjà dī icheiche nke anaaghaghị iweta n’ihi mmehie niile nke emeworo -- ọbuná mmehie niile nke emere n’amaghijama. Mgbe mmadụ

ghọtara na ya emehiewo ọ bu ezie na ọ bu site n'amaghịama, ọ ghaghị iweta àjà ikpeomuma n'ihì mmehie ya.

“Ma nkpuru-obi ahu nke nēwere aka npako me ihe, ma ọ bu onye amuru n'ala ma-ọbu ọbia, JEHOVA ka onye ahu nēkwulu; agēbipu kwa nkpuru-obi ahu n'etiti ndi ya.

“N'ihì na ọ bu okwu JEHOVA ka o leliworo anya, n'ihì kwa na ọ bu ihe Ọ nyere n'iwu ka o mebiworo; agēbipu nkpuru-obi ahu ebipu, ajọ omume ya gādikwasi ya” (Ọnu-ogugu 15:30, 31).

N'uzọ ọzọ, ọ dighị àjà ọzọ nke agaachụ nye ya. Anaebipụ ya n'etiti ndi Israel. Okwu ahụ nke eji akọwa ihe bụ “nganga” ka akọwara dika: inwe ntukwasịobi n'ike nke onweonye n'uzọ náekwesighi. Ọ naatụaka banyere onye ahụ nke náewere ọndụ nke náekwesiririghi ya ma náewere mpako nọgide nime ya náenweghi ihe mgbakwasị ụkwụ zuruèzù. N'uche nke m nke ahụ bu nnọọ ezi nkọwa nke ndi ahụ rapụworo Ozioma. I gaahụ ha ka ha naeme ụdi omume ahụ ngwangwa; nkekanke ndi ahụ nabataworo ihe bu ụgha nke gbagokwara agbagọ. N'ihì nke a apurụ ikọwa mmehie nganga n'uzọ di otú a: ikwa iwu Chineke emò na ikpachapụ anya náemebi ha site n'ileli àtùmààtù ya nke mgbaputa dochie n'ọndụ eziokwu. N'ebe ndi di otú a nọ àjà ọzọ agaachụ banyere mmehie afodughị.

Nke ahụ bu kwa ụdi mmehie nke Devid kpereekpere banyere ya mgbe ọ siri, “Gbochi kwa orù-Gi ná mmehie nganga; Ekwela ka ha nāchim: mgbe ahụ ka m'gēzu òkè. Agāgukwam n'onye ikpe njehie riri nne nāmagh” (Abù Ọma 19:13).

Njehie ọ bula nke náemechibido gi ụzọ pụọ n'iketa òkè n'urù di ná mkpuchimmehie ahụ nke Jisọs Kraist naenye bu nnọọ njehie kachasi ndiọzọ niile. Ya mere, anyi naahụ na enwere ihe ikpá òkè di n'etiti idaghachi azụ efù na mmehie a nke Pọl naekwuokwu banyere ya, bu nke ekwukwara ihe banyere ya n'ebe ọzọ n'Akwukwonsọ. Nke a bu mmehie ahụ nke anaapughị igbaghara nke Jisọs kwuruokwu banyere ya. Ọ bu mmehie ahụ naeweta ọnwụ nke Jón kwuru okwu banyere ya. Ọ bu mmehie nganga nke di na Testament ochie. Nke ahụ bu mmehie ahụ nke ọ dighi àjà ọ bula fọdurụ ichụ nye ya maqli.

Mmehie ọ bula nke náeleda àtùmààtù nke Chineke anya, nke náewezuga onweya na ya, ghara kwa inwe okwukwe nime ya, so n'ótù ahụ. I gaahụ na Pọl naekwu nnọọ okwu bnayere ndi ahụ ghọtaworo eziokwu ahụ, ndi ahụ detụworo eziokwu ahụ nke Chineke iré, ndi ahụ zoworo Ọkpara Chineke ụkwụ, onye “guwo-kwa-ra ọbara nke ọgbugba-ndu ahu, bu nke eji do ya nsọ, n'ihe emeruru-emeru.” N'uzọ ọzọ, ha bu ndi nwaputaworo amara nke nzoputa Ya ma mesia gonarị ụzọ inweta amara ahụ.

Anụwo m ka ndi mmehie naasi na ha enweghi okwukwe ọ bula n'Ozioma maobu n'atùmààtù nke mgbaputa -- ndi mmehie bu ndi ọ dibeghi mgbe ha nwaputaworo amara nzoputa ọ bula nke Chineke. Ma mgbe mmadụ nweworo nnwaputa ahụ ma nwee kwa ike ikwu ihe di otú ahụ, onye ahụ abjaruwo nso ohere nke ikpezụ ahụ, ma ọ buru n'ezie na ọ gafebeghi ya.

Ọ di ihe ikpaókè putara ihè nke di n'etiti ndaghachiazụ na igonarị okwukwe. Nke ahụ aputaghị na ọ di ohere emere nye ndaghachiazụ, n'ihì na Chineke mara ya ikpé. Ma ọ bughị igonarị okwukwe. Onyeozì a naadọ ndi Hibru ndi a akanánti banyere inogide n'eguzosighiike na idaghachiazụ. Ọ buru na emee otú a, ha nọ n'ihegwù nke iru n'ọndụ ahụ nke igonarị okwukwe site n'idaghachiazụ otutu ugbo.

Ọtutu ọdida puru iweta mmadụ n'ebe ọ gaanọ gonarị okwukwe. Ndi Hibru ndi a bu NdiKraist naarapụ nzukọ nke onweha. Ha adighi eme ya nnọọ site náenweghi nlezianya, ma ọbu n'ihì na ha nwere obi idambà, maobu obi ilomiri, kama n'ihì na ọfodu nime ha ma eleghianya naetufu okwukwe ha nwere n'ike nzoputa nke Chineke.

“N'ihì na ayi matara Onye ahu nke siri, Mu nwe ọbò, Mu onwem gēnyeghachi. Ọzọ kwa, Onye-nwe-ayi gēkpe ndi Ya ikpé.

“Ọ bu ihe di egwù idaba n'aka Chineke di ndù” (Ndi-Hibru 10:30, 31).

Nke ahụ putara Chineke nke ikpé. Mmadụ nwere ihe abụọ nke ọ gaarọ otù nime ha: maobu ikpé Chineke maobu ebere nke Chineke.

“Ma nēchetanu ubochi mbu ahu, nke ọ bu nime ha mgbe enyesiri unu ihè, ka unu tachiri obi n'ókè igba-ngba nke ahuhu di iche iche” (Ndi-Hibru 10:32).

NdịKraist ahụ bụ Ndi Hibru agafewo ọtụtụ ihe n'uzo putara ihè. Anyị nwekwara ihengosi na akpagburu nzuko a nke dị na Judia riinne, ma eleghianya karịa nzuko o bula ozo. Site na mkpagbu di icheiche nke naabjakwasị ha n'otu akukụ, na kwa iraurà nke ijeso okpukpé Ndị Ju n'akukụ nke ozo, egwù di na ha onweha puru ibu ndi gaagonari okwukwe ha kpmkpam.

“Ya mere unu etufula nkwuwa-okwu unu, bu ihe nke nwere oké nnyeghachi nke ugwo-olu” (Ndi-Hibru 10:35).

Nke a di omimi karia mmadu inwe onwunwa nke obiabu. Obiabu gaabara ezi onye kwereekwe o bula, o ga naenwe kwa igbamgba nke imeobi otutu mgbe banyere ihe ahụ nke ya onweya nwaputaworo. Anam ekwenye na onye o bula nime anyi agafewo nwaputa ahụ nke inwe igbaso mgbá n'akukụ niile site n'aka onyeiro ahụ bu onye naaluso anyi agha mgbe niile. Mgbe ibusoagha di otu a gasiri o naamalite iwebata obiabu na ajuru di icheiche n'ebe ihe niile nke anyi nwaputaworo di. Ma ihe Pol naekwu ihe banyere ya kariri nke a: “nkwuwa-okwu” rue mgbe anaenweghi kwa ntukwasioji n'atumatu nzoputa nke Chineke.

Ntachi obi

“N'ih na ntachi-obi di unu nkpa, ka o gabu, mgbe unu meworo ihe Chineke nacho, ka unu we nata nkwa ahụ” (Ndi-Hibru 10:36).

Mgbe ufodu anyi gaenwewori mkpebi ime uche Chineke, wee lezie kwa nzokwu anyi anya wee mara kwa na anyi naagaziagazi n'ihe niile, ma otu o di ihe nke anyi riworo Chineke ma kpee kwa ekpere banyere ya ka anaemezubehi. Anyi matara na anyi emewo uche Chineke: na dika anyi maara o dighi ihe mgbochi di n'uzo anyi. Ma gini mere Onyenweanyi emeghi ihe o bula? N'ebe a anyi nwere oziza ya.

Onyenweanyi maeleghianya gaekwe ka nwa mgbe na gabiga naani ka O wee hu ma anyi gaejidesi okwukwe anyi ike rue mgbe O gaemezu akukụ nke Ya. O nwere ikike ime otu ahụ.

“N'ih na le ka nwa oge na foduru ra, Onye ahu nke nabia gambia, O gagh-anọ kwa odu” (Ndi-Hibru 10:37).

Lee otu O si naagbali iwetara Ndị Hibru ndia nkasioji ntakiri: naado ha akananti n'otu akukụ, ma naewetara ha nkasioji n'akukụ nke ozo, ka ha wee nwee ike itute nime ha okwukwe ahụ naanuku na olileanya ahụ nke juputara obi ha na mmalite.

Anyi naebi n'ubochi ndia mgbe o di mkpa ka anyi naeme ka oku ahụ nke di n'elu ebe ichuaja nke obi anyi naenwuenwu; mgbe o di anyi mkpa inwe inuku nke imemmu. O buru na anyi achoputa nime onweanyi enweghi mmetuta na enweghi mmasi n'ijezi nke Kraist, mgbe ahụ bu oge kwesiri icho Onyenweanyi wee mee ka ogbugbandu anyi di ohu ma hu kwa na oku ahụ naenwu mgbe niile.